

Manel Aisa revisa uns documents a la seu de l'Ateneu Enciclopèdic Popular GABRIEL MASSANA

Els drets perduts

Manel Aisa Pàmpols és un militant incansable: de la cultura, de la revolució, de la mateixa supervivència dels llibres. Sempre l'he associat al centre de la ciutat –és originari de l'antic barri Xino–, als locals amb olor d'humitat i les muntanyes de llibres. Per als que no l'identifiquin donaré quatre dades: ha estat durant els últims quaranta anys l'ànima de l'Ateneu Enciclopèdic Popular –que van ressuscitar amb el seu germà Ferran–, és un dels clàssics libreters que s'instal·len cada diumenge al Mercat de Sant Antoni i un impulsu documentalista i recuperador de mons i racons ocults per a la història oficial. Instigador de mitjans de comunicació, exposicions i tribunes, Aisa ha biografat líders del moviment obrer i són notables els seus assaigs sobre l'efervescència dels anys vint i la premsa llibertària. Mentre tanca una ambiciosa biografia del controvertit líder anarcosindicalista Aurelio Fernández acaba de publicar *La huelga de alquileres y el comité de defensa econòmica* (Lokal), un assaig històric sobre la situació que va viure la castigada classe obrera catalana l'any 1931 quan l'adveniment de la República no va frenar les condicions in-

frahumanes en què vivien els treballadors d'aquest país, amb una perspectiva de vida de només quaranta anys.

Aisa ha recuperat una vaga de lloguers instigada per la CNT, que reclamava el dret a uns habitatges dignes enmig d'una ciutat en què els barris obrers eren plens d'insalubritat; el barraquisme, una constant, i la tisi i la tuberculosi, habituals. Després de mantenir una lluita aferrissada a mort contra els pistolers de la patronal, els rebels van assumir un repte, que va costar milers de detinguts i que encara no s'ha solucionat: el final de la precarietat i unes condicions mínimes. Una vaga revolucionària que va marcar els anys trenta.

El llibre de Manel Aisa no és un estudi exclusivament històric sinó que l'ha publicat perquè la situació no tan sols no s'ha resolt sinó que s'ha incrementat per la crisi. A partir de testimonis directes o extrets de llibres de memòries, els capítols reconstrueixen barriades populars com el Clot, Poble Nou i el Casc Antic de Barcelona, així com Santa Coloma i Badalona. També recull el tiroteig que va haver-hi quan la policia va atacar el sindicat de la construcció del carrer Mercaders. La detenció massiva de militants o de venedors ambulants va ser la resposta de la República a la injustícia. La història, més o menys, de sempre. *

M
Manel Aisa ha recuperat una vaga de lloguers per a uns habitatges dignes a uns barris obrers insalubres i plens de malalties

ELS MÉS VENUTS

FICCIÓ

NO-FICCIÓ

Amb la col·laboració de les llibreries: Abacus, Casa del Llibre, Documenta, FNAC, La Central, La Impossible, Laie (Barcelona), Llibreria 22 (Girona), La Gralla (Granollers), Caselles (Lleida), La Rambla i La Capona (Tarragona), La Tralla (Vic) i L'Odissea (Vilafraanca del Penedès)